

Budapestre vonatkozó újságcikk

385.41

Szerző: (r. a.)

Cím: *Látogatás a rádióállomáson*

Forrás: *Hr. Újság*

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helyszám

385.417 "1919"

Brs
(Hely)

1919 II/2.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Látogatás a rádió-állomáson

— Saját tudósítónktól. —

Négy évnél tovább el voltunk zárva a világtól, öt nap óta pedig szikratáviró útján érintkezhetünk Lyonon át Amerikával is, a mi még a háború előtt sem volt lehetséges. Mr. *Crell*, a múlt héten Budapesten járt amerikai sajtófőnök eszközölte ki, hogy az amerikai hírszolgálat rádió útján közvetlen összeköttetést kapjon a Magyar Távirati Irodával s ezzel a ténynyel bekapcsolódtunk újból a világforgalomba, láthatjuk ebben a tényben a béke derengését, a melynek elkövetkezése volt legáhitatosabb óhajunk. A mi szikratáviró-állomásunk a csepeli sziget északi csücskén van.

A háború második évében készült el, magyar postások hatalmas alkotása, a mostani vezérigazgató, *Hollós József* államtitkárnak gyönyörű műve, a melynek dícséretére alig van jelzőnk. Ma délelőtt *Veres Mihály* dr. postaügyi kormánybiztos bemutatta a sajtónak a budapesti rádiót, vagy a mint a hivatalos ezime mondja: *Magyar állami radiotelegraf-állomás*. Tul a csepeli löszergyáron, a kelenföldi állomással szemben kapaszkodik a magasba a százhusz méteres anténa, körülvéve tizenkét kisebb aczélarboctól: mintha egy hatalmas ezirkusz aczélváza lenne. A középárbocz, az anténa a lelke a radiónak. Innen a világ négy tája felé hat-hat drót vezet a körárbo-czokig s ezeken a drótokon pattognak a beszélő szikrák, ezen az anténán át beszélünk Moszkvával, Barcelonával, Lyonnal, Konstantinápolylyal drót nélkül, szikrák révén. Perspektíva, a mely a haladó világ legnagyobbja.

A friss hótakarón, az anténa előtt állva, magyarazza *Hollós* vezérigazgató a megjelent újságiróknak a radiotelegraf berendezését. A középárbocz, ez a beszélő lelke az állomásnak.

háromszög alakú aczélvázából összeállítva, egy üveglapon nyugszik, az egész alkotmány lengő és mégis biztos alapon nyugszik, azért is építettek az anténát háromszöges aczélrudakból, hogy a kilengések ne legyenek érezhetőek. Az elektromos erőt a jobboldali földszintes épületből szolgáltatják. Ide vezetnek a fővárosból a kábelek, de zavar esetén erőátvitelről gondoskodtak a csepeli helyiérdekű révén, azonkívül szükség esetére áramot raktározottak el az épületben is.

— Adjanak le valamit! — mondja a vezérigazgató az egyik műszerésznek. Ez átfut a másik épületbe, a hol a marconisták dolgoznak s a következő perczben már sístoreg a gép s a lendítőkerek úgy énekel, mintha hallanók is a Morse-jeleket, a miket most a világűrbe muzsikálnak bele a szikrákon át. Azután az „adó” és a „vevő” termeket látogatjuk meg, itt halljuk a kagylón át a szobában, éppen úgy, mint a szahar ég alatt, a jelzéseket s a marconi-távirások, már ki is betűzték a marconigrammot.

Budapest hívőjele a nemzetközi érintkezésben *H. B.*, a mi annyit jelent: *Hongrie Budapest*. Most *Bukarest* beszél, jól halljuk a jelzéseket s mellettünk az egyik távirász lejegyzí a kagylón át hallott jeleket. Szófia beszélt *Bukaresttel* és jelezta, hogy délután hosszabb beszélgetése lesz.

Kilencz óra ötven percz. Ebben a pillanatban Lyon beszél Amerikával. Fűtyülést hallunk a fűlfünkhoz emelt kagylóban s mellettem a távirász leírja a radiogrammot:

Note to rad. to 700 from ngo 180 335 to 306 inclusive 368 to 378 inclusive 1 372.

— És így tovább. „Nem érdekes” — mondja a távirász — „Lyon nyugtázza a Newyorknak leadott táviratokat.” Ezt a nyugtázást ebben a

perczben hallják Bécsben, Párisban, Rómában, Moszkvában, Szalonikiben, mindenütt a világon, a hol drótnélküli táviróállomás van. Most nagyon sok ilyen táviratnyugtázás történik Lyon és Newyork, illetve Páris—Eiffel-torony és Washington közt, minthogy a béketárgyaláson résztvevő *Wilson* elnökkel minden hivatalos ügyet nyomban közölnek és viszont az elnök utasításait másodperczekkel a marconisták jelzése után már tudják Amerikában.

Egy könyvben szótagok, magyar fülnek ismeretlen kötésű szótagok, betűrendek. Ezek a felvett táviratok. *Kolozsváry* *Endre* postafőigazgató engedelmével lejegyzem a január 28-ikán Budapesten felvett marconigrammot, a melyet Lyon küldött Közép-Afrikának. Ime, szószerint:

Radio pour l'Afrique centrale n. 44.
Wilson visita reims necn par cardinal lucon il fut vivement impressione par spectacle ruines stop lieutenant pilote roget capitaine cori reussirent en cinque heures traversee mediterrane stop selon zeit de vienne troupes franco roumaines seraiant entrées Rief stop signale violentes echauffourees autonomistes barcelona stop yn sk.

Magyarul: Szikratávirat Középeurópanak, 44 szó. *Wilson* meglátogatta *Reimst*. *Lucon* érsek fogadta, mély hatást tett rá a romok látása. *Pont*. *Roget* repülőhadnagy és *Cori* százados öt óra alatt átrepülték a Földközi-tengert. *Pont*. A bécsi *Zeit* jelenti, francia-román csapatok állítólag bevonultak *Kievbe*. *Pont*. *Barcellona*ból heves autonomista tüntetéseket jelentenek. Az yn *Lyon* város radio-jele, az sk pedig a távirat végén szószerint ezt fejezi ki: „Schluss der Korrespondenz”, vagyis vége a levelezésnek.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: .....

Forrás: .....

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

A szikratávirónak nem volt világháborúja. Mj hallhattuk Csepelen, hogy mit jelent Szaloniki Párisba, a német főhadiszállás Badennek, London mit jelent a Piave-front olasz parancsnokságának, Pétervár mint érintkezik Berlinnel, csak a siffrek, ezek a rejtélyes táviratkulesök maradtak megfejtetlenek s így a hadviselő felek halálos titkait nem zavarta a rádió légköri nyilvánossága. Ma az érintkezés a csepeli távirások és a világ összes marconistái között a legszívélyesebb. Csepelről beszélünk Lyonnal, Barzelonával, Madriddal, Krakóval, Moszkvával, Pétervárral, Szaloniki-val, Prágával, Pólával, Bécsessel, Deutsch-Altenburggal, Szerajevóval. *Dobos* és *Chalupka* távirások beszélnek már oroszul, spanyolul, francziául, angolul, s a mikor rádióznak, a beszélgetés végén az illető honi állomás nyelvén bucsuznak. Viszont Krakóból a távirász így felel: „Köszönöm, jó napot”. Magyar nyelven köszön s nekünk igaz örömünk lehet, hogy ismét tudomást vesznek rólunk s a világ összes rádióállomásain tudják, hogy H. B. = Hongrie Budapest.

(sz. 2.)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Székesiővárosi házinyomda 1915.